

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/03/2025 15:19
Sayı: E-120.07.03-1603983
2025 AİLE YILI

7/18337 Ck 29

Sayı : E-54045643-610-18519953

Konu : Soru Önergesi (7/18337)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.10.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1518331 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Konya Milletvekili Sayın Ünal KARAMAN'a ait 7/18337 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/18337) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 41C9A193-DD4C-45E1-9B65-A144A0D265CC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Mahmut KURT
Mühendis

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜNAL KARAMAN'A AİT 7/18337 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

İklim değişikliğinin tarım sektörü üzerindeki olumsuz etkileri, daha sıcak ve az yağışlı iklim koşulları, ekstrem meteorolojik olaylarda artış, su kaynaklarında azalma, kuraklık şiddetinde artış, su ve toprak kalitesinde bozulma ve biyolojik çeşitliliğin azalması gibi hususlar olarak sıralanmaktadır.

İklim değişikliği kaynaklı risklerin etkilerini en aza indirmek için Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından Devlet destekli tarım sigortaları uygulamaları kapsamında üreticilerimize %50- %67 oranları arasında prim desteği verilmektedir.

Üreticilerimiz, kuru tarım alanlarında üretimini yaptıkları buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı ve yeşil mercimek ürünlerini, kuraklık, don, sıcak rüzgâr, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı köy genelinde meydana gelebilecek verim kayıplarına karşı %60 devlet prim desteği ile Köy Bazlı Verim Sigortası yaptırarak koruyabilmektedir.

2024 yılında Köy Bazlı Verim Sigortası yaptıran ve kuraklık afetinden zarar gören 6.370 adet üreticimize toplam 303 milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

30.12.2023 tarihli 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı Uygulama Esasları Tebliği ile; doğal afetlerden etkilenen çiftçilerimizin Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi/taksitlendirilmesi gerçekleştirilmektedir.

Tarımsal üretimde kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması ve kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi maksadıyla, Bakanlığımız tarafından ülkemizin tamamında 25 nehir havzasında Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmıştır.

Kuraklık yönetim planları kapsamında su kaynaklarımızın verimli kullanılması ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunmasına yönelik olarak belirlenen tedbirler;

- Sulama alanlarının rehabilitasyonu ve modern sulama sistemlerine geçilmesi,
- İçme ve kullanma suyu şebekelerindeki kayıp kaçakların azaltılması,
- Sanayi sektöründe kullanılan suyun geri kazanılması ve temiz üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması,
- Alternatif su kaynaklarının belirlenmesi,
- Gözlem ağının geliştirilmesi,
- Kullanılmış suların yeniden kullanımının sağlanması,
- Kuraklığa dayanıklı bitkisel ürünlerin artırılması,
- Kuraklığın ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve
- Kuraklık farkındalığının artırılması olup

bu tedbirlerle yılda 11,6 milyar m³ su tasarrufu sağlanması hedeflenmektedir.

Havzalar arası su iletimi ile ilgili olarak, Ermenek Çayı ve Akçay'dan Konya Kapalı Havzası'na Su Aktarılması, Kızılırmak Havzası'ndan Konya Kapalı Havzası'na Su Aktarılması ve Niğde Ecemiş kaynaklarından Niğde ile Aksaray İlleri İçme suyu Temini Planlama ve Proje Yapımı işleri planlama aşamasında olup, çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca Aksaray ili ve çevresine havzalar arası su aktarılması yolu ile su temini planlama işinin de ihale hazırlıkları yapılmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımız koordinatörlüğünde ülkemiz şartlarına uygun 2008-2012, 2013-2017, 2018-2022 ve 2023-2027 dönemine ait Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Söz konusu plan ile, tüm alanlarda kuraklıkla ilgili bilinç düzeyinin artırılması, tüm paydaşların sürece dahil edilmesi ve sürdürülebilir tarımsal su kullanımının planlaması, gerekli tedbirlerin önceden alınması gibi hususları 18 Kurum ve Kuruluşla birlikte yönetilmektedir. Bakanlığımız ve paydaş kuruluşlar, eylem planında yer alan önlemlerle ilgili çalışmalarına devam etmektedir.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı'nın yol göstericiliğinde illerin kendi dinamiklerine ve özel koşullarına uygun olarak "İl Kuraklık Eylem Planı" oluşturulmuştur. İl Eylem Planı kapsamında; Vali başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile oluşturulan İl Kriz Merkezi kararlarıyla olası kuraklık ile ilgili tedbirler alınarak il bazında uygulanmaktadır.

2023 yılında tamamlanan "Su Kaynaklarında İklim Değişikliğine Uyum Projesi" ile büyükşehir teşkilatına sahip olan 30 ilimiz için değişen iklime uyum çerçevesinde su verimliliğine katkıda bulunan yağmur suyu hasadı ve gri suyun kullanımına yönelik faaliyetlerin fayda-maliyet analizleri yapılmış, uygulama zorlukları araştırılmış ve uygulayıcı yerel birimlerin farkındalığı artırılmıştır.

Ülkemizde tüm sektörlerde suyun verimli kullanılması ve su verimliliği konusunda toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla 31 Ocak 2023 tarihinde "Ulusal Su Verimliliği Seferberliği" başlatılmıştır. Seferberlik sürecinde iklim değişikliğine uyum, artan nüfusa bağlı su ihtiyacı, üretim ve kalkınma gereksinimleri dikkate alınarak oluşturulan, verimlilik ve sürdürülebilirlik ekseninde uzun soluklu stratejilerle desteklenen ve tüm sektörlerde su verimliliği için eylem planlarını ihtiva eden "Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)" hazırlanmıştır. Bahse konu Eylem Planında sektörel ve bireysel su kullanımlarında verimliliğin sağlanması maksadıyla önümüzdeki 10 yıla yönelik hedefler, stratejiler, eylemler ve sorumlu kurumlar belirlenmiştir.

Ülkemiz su kaynaklarından optimum şekilde faydalanmak ve ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla DSİ Su Veri Tabanı (SVT) programı yapılmış olup, izleme, değerlendirme çalışmaları da elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Mera, yaylak ve kışlakların kullanımı için Valilik genel emri ile otlatma planları düzenlenerek yayımlanmaktadır. Bu planlar hazırlanırken meralardan faydalanan hayvan sayısı, yağış miktarı ve kurak dönemler dikkate alınmaktadır.

Bakanlığımızca kuraklık ve iklim değişikliğinin hayvancılığımız üzerindeki etkilerinin azaltılması amacıyla çayır mera ıslah ve amenajman projeleri uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2000-2024 yılları arasında ise toplamda 22 milyon dekar alanda 2.961 adet çayır mera ıslah ve amenajman projesi uygulanmıştır. Son beş yılda yıllık ortalama 2,4 milyon dekar mera alanında ıslah çalışmaları yapılmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Programında 2024-2028 yılları arasında yıllık 2 milyon dekar alanda ıslah çalışması yapılması planlanmıştır. Böylece 2028 yılı sonunda toplamda 30 milyon dekar alanda ıslah çalışmasının tamamlanması öngörülmektedir.

Bununla birlikte, içme-kullanma suyu, çevre, tarım, hayvancılık, sanayi ve enerji başta olmak üzere her sektörün gelişim projeksiyonlarına göre su ihtiyacının analiz edilerek sürdürülebilir bir şekilde karşılanması maksadıyla Bakanlığımız tarafından havza bazında "Nehir Havza Yönetim Planları" ve "Sektörel Su Tahsis Planları" hazırlanmaktadır. Söz konusu planlarda; yer altı suyu ve yer üstü su kaynakları ayrı ayrı değerlendirilerek suyun planlanması, mevcut durumun ortaya konulması, her bir sektörün ihtiyacı olan suyun adil bir şekilde karşılanabilmesi

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

maksadıyla, Konya ilini içine alan mevcut su potansiyeli çalışmalarını içeren Konya Kapalı Havzası Sektörel Su Tahsis Planı hazırlanmıştır. Bahse konu Plan 02.07.2019 tarih ve 2019/9 sayılı Bakanlık Genelgesi ile yürürlüğe girmiş olup, takip çalışmalarına devam edilmektedir.

Havzada mevcut su potansiyelinin sektörler arası adil ve yeterli bir şekilde dağıtımının sağlanması ve gelecek dönem su potansiyeli çalışmaları arz/talep durumları belirlenmektedir. İlaveten, AB Su Çerçeve Direktifine uyumlu olarak, Konya Havzası Nehir Havza Yönetim Planı (NHYP) hazırlanmıştır. Bu kapsamında Konya Havzası'nda yer altı suyu kütleleri belirlenmiş, kütleler üzerindeki miktar ve kalite baskıları, izleme, risk analizi ve durum değerlendirmesi çalışmaları neticesinde miktar ve kalite açısından zayıf durumda olan yer altı suyu kütleleri için tedbirler programı hazırlanmıştır. Bu program ile her bir tedbirden sorumlu kurum/kuruluşlar belirlenerek söz konusu tedbirlerin uygulanması maksadı ile ilgili kurum/kuruluşlara iletilmiştir.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan havza izleme programları kapsamında Konya ilinde 2022 yılında toplamda 11 adet yer üstü suyu izleme noktasında gerçekleştirilen su kalitesi izleme verileri Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği'ne göre değerlendirilmiştir. Genel kimyasal ve fizikokimyasal parametreler açısından yapılan değerlendirme neticesinde 9 istasyonda çevresel hedef sağlanmış olup, 2 istasyonda ise iyi su durumu hedefine ulaşılamamıştır. 2023 yılı izleme çalışmaları tamamlanmış ve analiz sonuçlarının değerlendirilmesi süreci devam etmekte olup, 2024 yılı izleme çalışmaları sürdürülmektedir.

Konya Havzası bazında hazırlanan ön fizibilite raporu kapsamında, kullanılmış suların Konya Kapalı Havzası için yeniden kullanım seçeneği olarak "yer altı besleme suyu" konusunda çalışmalar yürütülmüş, çalışmalar neticesinde Konya Kapalı Havzası hidrojeolojik ortam haritası oluşturulmuştur. Söz konusu raporlar ilgili Kurum/Kuruluşlara yol gösterici olması açısından gönderilmiştir. Atık su arıtma tesisleri arıtılmış kullanılmış sularının kullanım alanları; tarımsal sulama, tarımsal sulama amaçlı depolama; park-bahçe sulama; sanayi proses suyu sağlama, kuruma riski olan ya da su kalitesinin desteklenmesi gerekli olan yer üstü su kaynaklarını besleme; obruk oluşumu, tuzlu su girişi, su seviyesi düşmesinden dolayı yer altı suyunu besleme; hayvan içme suyu ve dolaylı ya da doğrudan içme suyu kaynaklarını besleme geri kazanım alternatiflerine göre değerlendirilmiştir.

Her yıl sulama sezonu öncesinde, su kaynağının mevcut durumu ve ihtiyaçların karşılaştırılması için durum analizi yapıp buna göre; kritik, kısıntılı veya yeterli seviye şartlarına göre bir faaliyet planı hazırlanmakta ve tesisler bu talimata uygun şekilde işletilmektedir.

Özellikle kurak periyotlarda mevcut suyumuzun sulama alanlarında planlanarak bir program dâhilinde kullanılmasının sağlanması büyük önem arz ettiğinden, DSİ 4. Bölge (Konya) Müdürlüğümüz sorumluluk alanındaki yağış ve depolama tesislerinin doluluk durumunu göz önünde bulundurarak sulama sezonunda su sıkıntısının yaşanacağı öngörülen yerlerde; Mülki İdareler, Belediyeler, sulayıcı örgütler, çiftçi örgütleri ve önder çiftçilerin katılımlarıyla "kuraklık ve alınacak tedbirler" hususunda toplantılar yapılmakta, çiftçilerin mağdur olmaması için ekim/dikim öncesi bilgilendirilerek uyarılar yapılmakta ve su sıkıntısı olan yerlerde suya daha az ihtiyaç duyan ürünlere yönlendirme yapılmaktadır.